

TFRS 8

FAALİYET BÖLÜMLERİ

GÜNCELLEMELER ve YÜRÜRLÜK TARİHLERİ

- “TFRS 8 Faaliyet Bölümleri” Standardı 31/12/2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için uygulanmak üzere ilk olarak 15/07/2007 tarih ve 26583 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- Söz konusu Standart, Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla;
  1. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 66 sıra no’lu,
  2. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 71 sıra no’lu,
  3. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 77 sıra no’lu,
  4. 29/07/2009 tarih ve 27303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 163 sıra no’lu,
  5. 31/12/2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 170 sıra no’lu

Tebliğler aracılığıyla güncellenmiştir.

- Birinci ve ikinci değişiklikler yeni yayımlanan TMS 1 tarafından yapılmış olup, bu değişiklikler esas itibariyle 31/12/2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir. Yeni TMS 1’in erken uygulanma imkânı da bulunmaktadır. Erken uygulanma durumunda ilgili değişiklikler 31/12/2007 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- Üçüncü, dördüncü ve beşinci değişiklikler ise doğrudan TFRS 8 tarafından yapılmış olup, sırasıyla 31/12/2007, 31/12/2009 ve 31/12/2010 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- **TFRS 8 Standardı esas itibariyle 31/12/2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanma imkânı da bulunmaktadır. TFRS 8 Standardının uygulanmasıyla “TMS 14 Bölümlere Göre Raporlama” Standardı yürürlükten kalkmaktadır. TFRS 8’i uygulamayı tercih etmeyen, başka bir deyişle TMS 14’ü uygulayacak olan işletmeler ilgili Standart metnine Kurulumuzun resmi internet sitesinden (www.tmsk.org.tr) ve ilgili resmi gazetelerden (rega.basbakanlik.gov.tr) ulaşabilirler.**
- Yukarıda yer verilen Tebliğlerin erken uygulanma imkânı da bulunduğundan, bu kitapta TFRS 8’in ilgili Tebliğlere göre düzeltilmiş son şekli yer almaktadır. Standardı bu şekliyle uygulamayı tercih etmeyen işletmeler, TFRS 8’in bu değişiklikler öncesindeki şekline Kurulumuzun resmi internet sitesinden (www.tmsk.org.tr) ve ilgili resmi gazetelerden (rega.basbakanlik.gov.tr) ulaşabilirler.

Türkiye Finansal Raporlama Standardı 8
(TFRS 8)
Faaliyet Bölümleri

Temel ilke

- 1 Bir işletme, finansal tablo kullanıcılarının, işletmenin gerçekleştirdiği faaliyetler ile faaliyette bulunduğu ekonomik ortamın niteliğini ve finansal etkilerini değerlendirmelerini mümkün kılan bilgileri açıklar.**

Kapsam

- 2 Bu TFRS aşağıdakilere uygulanır:
- (a) (i) Borçlanma araçları veya özkaynağa dayalı finansal araçları borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda (yurtiçi veya yurtdışı borsa veya yerel ve bölgesel piyasaların da dahil olduğu tezgah üstü piyasada) işlem gören veya
- (ii) Finansal araçlarını halka arz etmek üzere, ilgili düzenleyici kurum kaydına alınan ya da kayda alınma süreci kapsamında finansal tablolarını düzenleyen bir işletmenin ayrı veya bireysel finansal tabloları ve
- (b) (i) Borçlanma araçları veya özkaynağa dayalı finansal araçları borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda (yurtiçi veya yurtdışı borsa veya yerel ve bölgesel piyasaların da dahil olduğu, bir tezgah üstü piyasada) işlem gören veya
- (ii) Borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda herhangi bir finansal aracının işlem görmesini teminen, ilgili düzenleyici kurum kaydına alınma süreci kapsamında konsolide finansal tablolarını düzenleyen bir grubun ana ortaklığı ile konsolide edilmiş finansal tabloları.
- 3 Bu TFRS hükümlerini uygulama zorunluluğu olmayan bir işletmenin, bu TFRS'ye uygun olmayan bölüm bilgilerini açıklamayı tercih etmesi halinde, söz konusu bilgileri bölüm bilgisi olarak tanımlaması/açıklaması zorunlu değildir.
- 4 Bir finansal raporun, bir ana ortaklığın bu TFRS kapsamında olan konsolide finansal tablolarına ek olarak bu ana ortaklığın bireysel finansal tablolarını da içermesi durumunda; bölümlere ilişkin bilgi sadece konsolide finansal tablolarda açıklanır.

Faaliyet bölümleri

- 5 Faaliyet bölümü, bir işletmenin:
- (a) Hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği (aynı işletmenin diğer kısımları ile yapılan işlemlere ilişkin hasılat ve giderler de dahil olmak üzere) işletme faaliyetlerinde bulunan,
- (b) Faaliyet sonuçlarının, bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve
- (c) Hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısımdır.
- 6 Bir işletmenin her kısmının, bir faaliyet bölümü veya bir faaliyet bölümünün parçası olması zorunlu değildir. Örneğin, şirket merkezi veya bazı fonksiyonel departmanlar, hasılat elde etmiyor veya işletmenin faaliyetlerine benzer hasılatlar elde ediyor olabilir. Söz konusu kısımlar faaliyet bölümü değildir. Bu TFRS amaçları doğrultusunda, bir işletmenin işten ayrılma sonrasında fayda sağlayan emeklilik planları faaliyet bölümleri değildir.
- 7 “İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii” terimi ile, belirli bir unvanı olan bir yönetici yerine, bir işlev belirtilmektedir. Bu işlev, bir işletmenin işletme bölümlerine kaynak tahsisi ve bu bölümlerin performansının değerlendirilmesidir. Genellikle, bir işletmede işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii, icra kurulu başkanı (CEO) veya işletmenin günlük işlerini yürütmekle sorumlu yönetici (COO) olabilir ancak; örneğin, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii yürütmeden sorumlu yöneticiler veya diğer kişilerden oluşan bir grup olabilir.
- 8 Birçok işletme için, faaliyet bölümlerine ilişkin 5 inci Paragrafta açıklanan üç özellik, faaliyet bölümlerini açıkça belirlemektedir. Ancak, bir işletme, işletme faaliyetlerinin farklı yollardan

sunulduğu raporlar oluşturabilir. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercinin, birden fazla bölüme ilişkin bilgi setini kullanması durumunda; her bir kısmın faaliyetlerinin niteliği, bunlar için sorumlu yöneticilerin varlığı ve yönetim kuruluna sunulan bilgi gibi faktörleri içeren diğer faktörler işletmenin faaliyet bölümlerini oluşturan tek bir bileşenler grubunu tanımlayabilir.

- 9 Genellikle bir faaliyet bölümünün doğrudan işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merciiine karşı sorumlu olan ve bölüme ilişkin işletme faaliyetlerini, finansal sonuçları, tahminleri veya planları tartışmak üzere işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii ile düzenli temasları sürdüren bir bölüm yöneticisi vardır. ‘Bölüm yöneticisi’ terimi ile, belirli bir unvanı olan bir yönetici yerine, bir işlev belirtilmektedir. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii bazı faaliyet bölümleri için aynı zamanda bölüm yöneticisi de olabilir. Tek bir yönetici, birden fazla faaliyet bölümünün bölüm yöneticisi olabilir. 5 inci Paragrafta yer alan özellikler bir kuruluşun birden fazla bileşenler grubu için geçerli ise, ancak bölüm yöneticilerinin sorumlu tutulduğu sadece bir grup varsa, bu bileşenler grubu, faaliyet bölümlerini oluşturur.
- 10 5 inci Paragrafta yer alan özellikler, yöneticilerin sorumlu tutulduğu iki veya daha fazla çıkarılan kısım grubu için geçerli olabilir. Bu yapıya bazen kuruluşun matriks şekli de denilmektedir. Örneğin, bazı işletmelerde, bazı yöneticiler dünya çapında farklı ürün ve hizmetlerden sorumlu olurken, diğer yöneticiler belirli coğrafi bölgelerden sorumlu olur. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii, her iki kısım grubunun faaliyet sonuçlarını düzenli olarak gözden geçirir. Ayrıca, söz konusu iki kısım grubu için de finansal bilgi mevcuttur. Bu durumda işletme, hangi bileşenler grubunun faaliyet bölümlerini oluşturduğunu, temel ilkeye göre belirler.

Raporlanabilir bölümler

- 11 İşletme, her bir faaliyet bölümüne ilişkin aşağıdaki bilgileri ayrı olarak raporlar:
- (a) 5-10 uncu Paragraflara uygun olarak belirlenmiş olanları veya 12 inci Paragrafa uygun olarak bu bölümlerin iki veya daha fazlasının bir araya getirilmesinden elde edilen sonuçları ve
- (b) 13 üncü Paragrafta belirtilen sayısal alt sınırları (eşik değerleri) geçenleri.
- 14–19 uncu Paragraflar, bir faaliyet bölümüne ilişkin ayrı bilgilerin raporlanmasını gerektiren diğer durumları belirtir.

Birleştirme kriterleri

- 12 Faaliyet bölümleri benzer ekonomik özelliklere sahip iseler, genellikle benzer uzun vadeli finansal performans gösterirler. Örneğin, ekonomik özelliklerinin benzer olması durumunda, iki faaliyet bölümünün uzun vadeli ortalama brüt satış karlarının benzer olması beklenir. Birleştirmenin bu TFRS'nin temel ilkesi ile uyumlu olması, bölümlerin benzer ekonomik özelliklere sahip ve bölümlerin aşağıdaki sayılanların her biri açısından benzer olmaları durumunda, iki veya daha fazla faaliyet bölümü tek bir faaliyet bölümü olarak birleştirilebilir:
- (a) Ürün ve hizmetlerin niteliği;
- (b) Üretim süreçlerinin niteliği;
- (c) Ürün ve hizmetleri için müşteri türü veya sınıfı;
- (d) Ürünlerini dağıtmak veya hizmetlerini sunmak üzere kullandıkları yöntemler ve
- (e) Uygulanabilir olması durumunda bankacılık, sigorta veya kamu hizmetleri gibi düzenleyici çevrenin niteliği.

Sayısal alt sınırlar

- 13 İşletme, aşağıdaki sayısal alt sınırlarından herhangi birini karşılayan faaliyet bölümüne ilişkin bilgiyi ayrı raporlar:
- (a) İşletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, raporlanan hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının yüzde 10'unu veya daha fazlasını oluşturması.
- (b) Raporlanan kârının veya zararının mutlak tutarının, (i) zarar bildirmemiş olan tüm faaliyet bölümlerinin birleştirilerek raporlanmış kârının, ve (ii) zarar bildirmiş olan tüm faaliyet

bölümlerinin birleştirilerek raporlanmış zararının, mutlak rakamlarla, yüzde 10'u veya daha fazlası olması.

- (c) Varlıklarının, tüm faaliyet bölümlerinin toplam varlıklarının yüzde 10'u veya daha fazlası olması. Yönetimin bölüme ilişkin bilgilerin finansal tablo kullanıcıları için faydalı olacağına inanması durumunda, yukarıdaki sayısal alt sınırlardan herhangi birini karşılamayan faaliyet bölümleri raporlanabilir bölümler olarak değerlendirilebilir ve bunlara ilişkin bilgiler ayrı olarak açıklanabilir.
- 14 Faaliyet bölümlerinin benzer ekonomik özellikler taşıması ve 12 inci Paragrafta sıralanan birleştirme kriterlerinin çoğunluğunu paylaşmaları durumu ile sınırlı olmak üzere, işletme, sayısal alt sınırları karşılamayan faaliyet bölüm bilgileri ile sayısal alt sınırları karşılamayan diğer faaliyet bölüm bilgilerini, bir raporlanabilir bölüm oluşturmak üzere birleştirebilir.
- 15 Faaliyet bölümleri tarafından raporlanan toplam dış hasılatın işletmenin hasılatının yüzde 75'inden düşük olması durumunda, işletme hasılatının en az yüzde 75'i raporlanabilir bölümlere dahil oluncaya kadar, ek faaliyet bölümleri, 13 üncü Paragrafta yer alan kriterleri karşılamasalar dahi, raporlanabilir bölüm olarak tanımlanır.
- 16 Raporlanabilir olmayan diğer işletme faaliyetlerine ve faaliyet bölümlerine ilişkin bilgiler bir araya getirilir ve 28 inci Paragrafın gerektirdiği mutabakatlarda yer alan diğer mutabakat kalemlerinden ayrı olarak 'diğer tüm bölümler' kategorisi altında açıklanır. 'Diğer tüm bölümler' kategorisine dahil olan hasılat kaynakları açıklanır.
- 17 Yönetim, hemen bir önceki dönemde raporlanabilir bölüm olarak belirlenmiş bir faaliyet bölümünün öneminin devam ettiğine karar verirse, ilgili bölüme ilişkin bilgiler, 13 üncü Paragrafta yer alan raporlanabilirlik ile ilgili kriteri artık karşılamasa dahi, cari dönemde ayrı olarak raporlanır.
- 18 Bir faaliyet bölümünün sayısal alt sınır uyarınca cari dönemde raporlanabilir bölüm olarak tanımlanması durumunda, bu bölüm önceki dönemde 13 üncü Paragrafta yer alan raporlanabilirlik kriterlerini karşılamamış olsa dahi, karşılaştırma amacıyla daha önceki dönem için sunulan bölüm verileri, gerekli bilginin mevcut olmaması ve bilginin hazırlanmasının aşırı maliyetli olması gibi durumlar söz konusu olmadığı sürece, yeni raporlanabilir bölüm ayrı bir bölüm olarak yansıtılacak şekilde yeniden ifade edilir.
- 19 İşletmenin ayrı olarak açıklama yaptığı raporlanabilir bölüm sayısında, bu sayının üstüne çıkıldığında bölüm bilgisinin aşırı ayrıntılı hale geldiği durumlarda bir uygulama sınırı konulabilir. Kesin bir sınır belirlenmemiş olmasına rağmen, 13-18 inci Paragraflar uyarınca raporlanabilir olan bölümlerin sayısı 10 un üzerine çıktıkça, işletme, uygulama sınırına ulaşıp ulaşılmadığını değerlendirmelidir.

Açıklama

- 20 **Bir işletme, finansal tablo kullanıcılarının, işletmenin gerçekleştirdiği faaliyetler ile faaliyette bulunduğu ekonomik ortamın niteliğini ve finansal etkilerini değerlendirmelerini mümkün kılan bilgileri açıklar.**
- 21 20 nci Paragrafta yer alan ilkenin hayata geçirilmesi için, işletme, kapsamlı gelir tablosunun sunulduğu her bir dönem için aşağıdakileri açıklar:
- (a) 22 inci Paragrafta açıklanan genel bilgiler;
- (b) 23-27 nci Paragraflarda açıklandığı üzere; bölüm kar veya zararında, bölüm varlıklarında, bölüm borçlarında ve ölçüm esasına ilişkin bilgilerde yer alan belirli hasılat ve giderleri kapsayan, raporlanan bölüm kar veya zararına ilişkin bilgiler ve
- (c) Bölüm hasılatının, raporlanan bölüm kâr veya zararının, bölüm varlıklarının, bölüm borçlarının ve 28 inci Paragrafta açıklanan işletme tutarlarına karşılık gelen diğer önemli bölüm kalemlerinin mutabakatı.

Raporlanabilir bölümlerin finansal durum tablosu (*bilanço*) tutarlarının işletmenin finansal durum tablosu (*bilanço*) tutarları ile mutabakatı, finansal durum tablosunun (*bilançonun*) sunulduğu her bir tarih için gereklidir. Geçmiş dönemlere ilişkin bilgiler, 29 ve 30 uncu Paragraflarda açıklandığı üzere yeniden düzenlenir.

Genel bilgi

22 İşletme, aşağıdaki genel bilgileri açıklar:

- (a) Teşkilatlanma esasları da dahil olmak üzere (örneğin, yönetimin işletmeyi; ürün ve hizmet farklılıkları, coğrafi bölgeler, düzenleyici çevreler veya değişik unsurların kombinasyonu çerçevesinde teşkilatlandırmayı tercih edip etmediği ve faaliyet bölümlerinin birleştirilip birleştirilmediğini), işletmenin raporlanabilir bölümlerinin belirlenmesinde kullanılan faktörler ve
- (b) Her bir raporlanabilir bölümün hasılatının elde edildiği ürünlerin ve hizmetlerin türü.

Kâr veya zarara, varlıklara ve borçlara ilişkin bilgi

23 Her bir raporlanabilir bölüme ilişkin kâr veya zarar tutarı açıklanır. İlgili varlık ve borç tutarlarının işletme faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercilere düzenli olarak sunulduğu durumlarda, her bir raporlanabilir bölüme ilişkin toplam varlık ve borç tutarları da açıklanır. Eğer belirtilen tutarlar, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından gözden geçirilen bölüm kar veya zararının ölçümüne dahil ediliyorsa ya da bölüm kar veya zararının ölçümüne dahil edilmese bile işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii düzenli olarak sunuluyorsa, işletme, her bir raporlanabilir bölüm için aşağıdakileri de raporlar:

- (a) İşletme dışı müşterilerden elde edilen hasılatlar;
- (b) Aynı işletmenin diğer faaliyet bölümleri ile işlemlerinden elde edilen hasılatlar;
- (c) Faiz geliri;
- (d) Faiz gideri;
- (e) Amortisman ve itfa payları;
- (f) TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu (2008 yılında yayımlanan)'nın 97 nci Paragrafı uyarınca açıklanan önemli gelir ve gider kalemleri;
- (g) İşletmenin; özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen iştiraklerin ve iş ortaklıklarının kâr veya zararında bulunan payı;
- (h) Vergi gideri veya geliri ve
- (i) Amortisman ve itfa payları dışında önemli nakit dışı kalemler.

Bölüm hasılatının önemli bir kısmı faizden elde edilmediği ve işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii, bölümün performansını değerlendirmek ve bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin karar almak üzere net faiz gelirini esas almadığı sürece, işletme, her bir raporlanabilir bölüm için faiz gelirini faiz giderlerinden ayrı raporlar. Bu durumda işletme, bölümün faiz gelirlerini faiz giderlerinden çıkartarak net olarak raporlayabilir ve bu şekilde raporladığını açıklar.

24 Belirtilen tutarlar, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından gözden geçirilen bölüm varlıklarına ilişkin ölçüme dahil edildiyse veya bölüm varlıklarına ilişkin ölçüme dahil edilmese dahi, İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii düzenli olarak sunuluyorsa, işletme her bir raporlanabilir bölüm hakkında aşağıdakileri açıklar:

- (a) Özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırım tutarı ve
- (b) Finansal araçlar, ertelenmiş vergi varlıkları, işten ayrılma sonrasında çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlıklar (bakınız, TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*, 54-58 inci Paragraflar) ve sigorta sözleşmelerinden doğan haklar dışındaki duran varlıklara¹ eklenen tutarları.

Ölçme

25 Bölüm ile ilgili raporlanan her bir kalemdeki tutar, bölüme ilişkin kaynak tahsisi kararlarının alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii raporlanan tutardır. İşletmenin finansal tablolarının hazırlanmasında yapılan düzeltme

¹ Likidite sunumuna göre sınıflandırılmış varlıklar içerisindeki duran varlıklar, raporlama döneminden itibaren on iki ayı geçen sürelerde geri kazanılması beklenen tutarlar içeren varlıklardır.

ve elemeler; hasılatların, giderlerin, kazançların veya zararların dağıtımı, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından bölümün kar veya zarar tutarına dahil edilmeleri durumunda, bölüm kar veya zararının belirlenmesine dahil edilir. Benzer şekilde, ilgili bölüm için sadece işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından kullanılan bölüm varlıklarının ve borçlarının ölçümünde yer alan varlık ve borçlar raporlanır. Eğer tutarlar raporlanan bölüm kâr veya zararına, varlıklarına veya borçlarına dağıtılıyor ise, bu tutarlar, mantık esasına göre dağıtılır.

- 26 İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii bölüm performansını değerlendirirken ve kaynakların nasıl tahsis edileceğine karar verirken, faaliyet bölümünün kâr veya zararının, bölüm varlıklarının veya borçlarının sadece tek bir ölçümünü kullanıyorsa; bölüm kâr veya zararı, varlıkları ve borçları bu ölçüme göre raporlanır. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii faaliyet bölümünün kâr veya zararı, bölüm varlıkları veya borçları için birden fazla ölçüm kullanıyorsa, raporlanan ölçümler; yönetimin, işletmenin finansal tablolarında karşılık gelen tutarların ölçümünde kullanılanlar ile en uyumlu ölçüm ilkelerine göre belirlendiğine inandığı ölçümler olmalıdır.
- 27 İşletme, her bir raporlanabilir bölüm için, bölüm kâr veya zararının, bölüm varlıklarının ve borçlarının ölçümlerinin açıklamasını sağlamalıdır. İşletme aşağıdakileri, asgari ölçüde, açıklar:
- (a) Raporlanabilir bölümler arasında gerçekleşen herhangi bir işlem için muhasebeleştirme esası.
  - (b) Raporlanabilir bölümlerin kâr veya zararlarının ölçümü ile işletmenin vergi gideri veya gelirinden ve durdurulan faaliyetlerinden önceki kâr veya zararlarının ölçümü arasındaki herhangi bir farklılığın niteliği (eğer, 28 inci Paragrafta açıklanan mutabakatlarda açık değilse). Bu farklılıklar, muhasebe politikaları ve raporlanan bölümün bilgilerinin anlaşılması için gerekli olan, merkezi olarak gerçekleştirilen masrafların tahsisine ilişkin politikaları içerebilir.
  - (c) Raporlanabilir bölümlerin varlıkları ile işletme varlıklarının ölçümü arasındaki herhangi bir farklılığın niteliği (eğer, 28 inci Paragrafta açıklanan mutabakatlarda açık değilse). Bu farklılıklar, muhasebe politikaları ve raporlanan bölümün bilgilerinin anlaşılması için gerekli olan ve ortak kullanılan varlıkların tahsisine ilişkin politikaları içerebilir.
  - (d) Raporlanabilir bölümlerin borçları ile işletme borçlarının ölçümü arasındaki herhangi bir farklılığın niteliği (eğer, 28 inci Paragrafta açıklanan mutabakatlarda açık değilse). Bu farklılıklar, muhasebe politikaları ve raporlanan bölümün bilgilerinin anlaşılması için gerekli olan ve ortak gerçekleştirilen borçların tahsisine ilişkin politikaları içerebilir.
  - (e) Raporlanan bölümün kâr veya zararının tespitinde kullanılan ölçüm yöntemlerinde geçmiş dönemlere göre gerçekleşen herhangi bir değişikliğin niteliği ve bu değişikliklerin bölüm kâr veya zararının ölçümü üzerindeki etkisi.
  - (f) Raporlanabilir bölümlere yapılan asimetrik tahsislerin niteliği ve etkisi. Örneğin, bir işletme, ilgili amortisman tabi varlıkları ilgili bölüme tahsis etmeden amortisman giderlerini bir bölüme tahsis edebilir.

Mutabakatlar

- 28 İşletme aşağıdakilerin tümüne ilişkin mutabakatları sağlar:
- (a) Raporlanabilir bölümlerin hasılatının toplamının işletme hasılatı ile mutabakatı.
  - (b) Raporlanabilir bölümlerin kar veya zarar tutarlarının toplamının, vergi giderinden (vergi gelirinden) ve durdurulan faaliyetlerden önce işletme kar veya zararı ile mutabakatı. Ancak, işletme, raporlanabilir bölümlere vergi gideri (vergi geliri) gibi kalemleri tahsis ederse, işletme, bölümlerin kâr veya zararlarının toplamı ile işletmenin bu kalemlerden sonraki kâr veya zararının mutabakatını yapabilir.
  - (c) Raporlanabilir bölümlerin varlıkları toplamının işletme varlıkları ile mutabakatı.
  - (d) Eğer bölüm borçları 23 üncü Paragraf uyarınca raporlanmış ise, raporlanabilir bölümlerin borçları toplamının işletme borçları ile mutabakatı.
  - (e) Açıklanan bilginin diğer her önemli kalemi için raporlanabilir bölümlerin tutarlarının toplamının, işletme için bu tutarlara karşılık gelen tutar ile mutabakatı.

Tüm önemli mutabakat kalemleri ayrı olarak belirtilir ve açıklanır. Örneğin, farklı muhasebe politikalarından kaynaklanan, raporlanabilir bölümün kâr veya zararının işletmenin kâr veya zararıyla mutabakatı için ihtiyaç duyulan her bir önemli düzeltme tutarı ayrı ayrı belirtilmeli ve açıklanmalıdır.

Geçmişte raporlanan bilgilerin yeniden düzenlenmesi

- 29 Bir işletmenin, işletme içi organizasyon yapısını raporlanabilir bölümlerinin bileşiminin değişmesine neden olacak şekilde değiştirmesi durumunda, ara dönemler de dahil olmak üzere geçmiş dönemlere ilişkin karşılık gelen bilgiler; gerekli bilginin mevcut olmaması ve bilginin hazırlanmasının aşırı maliyetli olması gibi durumlar söz konusu olmadığı sürece yeniden düzenlenir. Bilginin mevcut olup olmadığı ve bilginin hazırlanmasının aşırı maliyete sahip olup olmayacağı belirlenmesi, her bir açıklanan kalem için yapılır. İşletmenin raporlanabilir bölümlerinin bileşimindeki bir değişimi takiben, işletme, daha önceki dönemlerde bölüm bilgilerine karşılık gelen kalemleri yeniden düzenleyip düzenlemediğini açıklar.
- 30 Bir işletmenin, işletme içi organizasyon yapısını raporlanabilir bölümlerinin bileşiminin değişmesine neden olacak şekilde değiştirmesi durumunda ve ara dönemler de dahil olmak üzere geçmiş dönemlere ilişkin karşılık gelen bilgiler bu değişimi yansıtabilecek şekilde yeniden düzenlenmemiş ise, işletme, gerekli bilginin mevcut olmaması ve bilginin hazırlanmasının aşırı maliyetli olması gibi durumlar söz konusu olmadığı sürece, cari döneme ilişkin bölüm bilgilerini, değişimin gerçekleştiği yılda hem eski bölümlendirme hem de yeni bölümlendirme esasına göre açıklar.

Tüm işletmeyi kapsayan açıklamalar

- 31 32–34 üncü Paragraflar, tek bir raporlanabilir bölümü olan işletmeler de dahil olmak üzere, bu TFRS hükümlerine tabi tüm işletmeler için geçerlidir. Bazı işletmelerin işletme faaliyetleri, ilgili ürünlerdeki ve hizmetlerdeki veya faaliyette bulunulan coğrafi bölgelerdeki farklılıklar esasına göre organize edilmemiştir. Bu şekildeki bir işletmenin raporlanabilir bölümleri, esas olarak geniş aralıktaki farklı ürün ve hizmetlerden elde edilen hasılatı raporlayabilir, veya işletmenin birden fazla raporlanabilir bölümü, esas olarak aynı ürün ve hizmetleri sunabilir. Benzer şekilde, işletmenin raporlanabilir bölümleri, farklı coğrafi bölgelerde varlıkları elinde tutuyor, farklı coğrafi bölgelerde olan müşterilerinden elde ettiği hasılatı raporlıyor veya işletmenin birden fazla raporlanabilir bölümü aynı coğrafi bölgede faaliyet gösteriyor olabilir. 32-34 üncü Paragrafların gerektirdiği bilgiler, sadece bu TFRS kapsamında gerekli olan raporlanabilir bölüm bilgilerinin bir parçası olarak sağlanmadığı durumda sunulur.

Ürün ve hizmetlere ilişkin bilgi

- 32 Gerekli bilginin mevcut olmaması ve bilginin hazırlanmasının aşırı maliyetli olması gibi durumlar söz konusu olmadığı sürece, ki böyle olması halinde bu durum açıklanır, işletme, her bir ürün ve hizmet veya her bir benzer ürün ve hizmetler grubu için dış müşterilerden elde edilen hasılatı raporlar. Raporlanan hasılat tutarları, işletmenin finansal tablolarını hazırlamak üzere kullanılan finansal bilgilere dayanır.

Coğrafi bölgelere ilişkin bilgi

- 33 Gerekli bilginin mevcut olmaması ve bilginin hazırlanmasının aşırı maliyetli olması gibi durumlar söz konusu olmadığı sürece, işletme aşağıdaki coğrafi bilgileri raporlar:
- (a) (i) İşletmenin genel merkezinin bulunduğu ülke ile ilişkilendirilen ve (ii) işletme hasılatının elde edildiği tüm yabancı ülkelerle toplu olarak ilişkilendirilen, dış müşterilerden elde edilen hasılatlar. Eğer tek bir yabancı ülkeyle ilişkilendirilen dış müşterilerden elde edilen hasılatlar önemli ise, bu hasılatlar ayrı olarak açıklanır. İşletme, dış müşterilerden elde edilen hasılatları ayrı ayrı ülkelerle ilişkilendirme esasını açıklar.
- (b) Finansal araçlar, ertelenmiş vergi varlıkları, işten ayrılma sonrası çalışanlara sağlanan fayda varlıkları ve (i) işletmenin genel merkezinin bulunduğu ülkede yer alan ve (ii) işletmenin varlıkları elinde tuttuğu tüm yabancı ülkelerde toplamda yer alan sigorta sözleşmelerinden doğan haklar dışındaki duran varlıklar². Eğer tek bir yabancı ülkedeki varlıklar önemli ise, bu varlıklar ayrı olarak açıklanır.

² Likidite sunumuna göre sınıflandırılmış varlıklar içerisindeki duran varlıklar, raporlama döneminden itibaren on iki ayı geçen sürelerde geri kazanılması beklenen tutarlar içeren varlıklardır.

Raporlanan tutarlar, işletmenin finansal tablolarının hazırlanması amacıyla kullanılan finansal bilgileri temel alır. Gerekli bilginin mevcut olmaması ve bilginin hazırlanmasının aşırı maliyetli olması gibi durumlar söz konusu olmadığı sürece bu durum açıklanır. İşletme, bu Paragrafın gerektirdiği bilgilere ek olarak, ülke gruplarıyla ilgili coğrafi bilgi alt toplamalarını sunabilir.

Büyük müşterilere ilişkin bilgi

- 34 İşletme, büyük müşterilerine olan güveninin derecesine ilişkin bilgi sunar. Eğer, tek bir işletme dışı müşteri ile yapılan işlemlerden elde edilen hasılat, işletmenin hasılatının yüzde 10'u veya daha fazlası kadarsa, işletme, bu durumu, buna benzer her bir müşteriden elde edilen hasılatın toplam tutarını ve hasılatları raporlayan bölüm veya bölümlerin hangileri olduğunu açıklar. İşletmenin büyük müşterinin kimliğini veya her bir bölümün söz konusu müşteriden elde ederek raporladığı hasılat tutarını açıklamasına gerek yoktur. Bu TFRS amaçları doğrultusunda, ortak kontrol altında raporlayan bir işletme olarak bilinen bir grup işletme tek bir müşteri olarak değerlendirilir; ve bir idarenin (ulusal, devlet, il, bölgesel, yerel veya yabancı) kontrolü altında raporlayan bir işletme olarak bilinen söz konusu idare ve işletmeler, tek bir müşteri olarak değerlendirilir.

Geçiş Hükümleri

---

35 “-“

35A “-”

- 36 İlk uygulama yılı için karşılaştırmalı bilgi olarak raporlanan geçmiş yıllara ilişkin bölüm bilgileri, gerekli bilginin mevcut olmaması ve bilginin hazırlanmasının aşırı maliyetli olması gibi durumlar söz konusu olmadığı sürece, bu TFRS hükümlerine uygunluk sağlayacak şekilde yeniden sunulur.

36A “-”

36B. “-”

37 “-”

Ek A

Terimlere ilişkin tanımlar

Bu Ek, TFRS'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

Faaliyet bölümü Faaliyet bölümü, bir işletmenin:

- (a) Hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği (aynı işletmenin diğer kısımları ile yapılan işlemlere ilişkin hasılat ve giderler de dahil olmak üzere) işletme faaliyetlerinde bulunan,
- (b) Faaliyet sonuçlarının, bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla, işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve
- (c) Hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısımdır.